

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 17.12.2001
KOM(2001) 773 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET**

Ramstrategi för jämställdhet

Arbetsprogram för 2002

{SEK(2001) 1992}

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Ramstrategi för jämställdhet

Arbetsprogram för 2002

I - Inledning

Det politiska åtagandet att främja jämställdhet har funnits länge på EU-nivå och finns inskrivet i EG-fördraget. Idag måste jämställdheten garanteras på alla politikområden¹. För att ge denna vilja ytterligare politisk tyngd antog kommissionen i juni 2000 en ramstrategi för jämställdhet², dvs. en övergripande strategi som omfattar gemenskapens samtliga politiska områden och tjänstegrenar. Denna strategi följdes i mars 2001 av antagandet av det första årliga arbetsprogrammet för jämställdhet³, i vilket kommissionens aktiviteter under 2001 beskrevs i detalj. Syftet är att gynna jämställdheten inom olika politiska områden. I detta dokument redogörs för det årliga arbetsprogrammet för jämställdhet.

Eftersom det årliga arbetsprogrammet för jämställdhet utarbetas gemensamt av kommissionens alla tjänstegrenar, används aktiviteterna i programmet som resultatindikatorer och framsteg och uppnådda resultat övervakas av jämställdhetsgruppen⁴ inom kommissionen, med stöd från den avdelningsövergripande arbetsgruppen för jämställdhet⁵.

Liksom arbetsprogrammet för jämställdhet 2001 består programmet för 2002 av följande två delar:

1. I detta meddelande, som är gemensamt för och kommer att genomföras i samtliga tjänstegrenar inom kommissionen, beskrivs de prioriterade åtgärder som kommissionen skall vidta för att föra sin jämställdhetspolitik vidare inom samtliga områden.

2. Kommissionens arbetsdokument {SEK(2001) 1992}, som i detalj beskriver vilka specifika politiska aktiviteter som skall vidtas för att främja jämställdheten mellan kvinnor och män, inbegripet hur jämställdhetsperspektivet skall integreras i de olika generaldirektoraten och tjänstegrenarna. Dessa aktiviteter innehåller ofta ytterligare detaljer om genomförandet av de prioriterade åtgärderna. Detta dokument innehåller även uppgifter om olika enheters gemensamma aktiviteter, exempelvis den tredje konferensen om integrering av jämställdhetsperspektivet inom Europeiska strukturfonderna.

¹ Artikel 23 i Statgan om de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen, artikel 3.2 i EG-fördraget
² Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén - På väg mot en gemenskapens ramstrategi för jämställdhet (2001-2005), KOM(2000) 335 slutlig.

³ Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet - Ramstrategi för jämställdhet - Arbetsprogram för 2001 (KOM(2001)119 slutlig) och kommissionens arbetsdokument: arbetsprogram för 2001 för genomförande av ramstrategin för jämställdhet inom kommissionens olika tjänstegrenar (SEK(2001) 382), se http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/gms_en.html#tool

⁴ http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/strategy/com_group_en.html

⁵ http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/strategy/isg.html

II - Utvärdering av genomförandet av 2001 års arbetsprogram för jämställdhet

De planerade aktiviteterna för 2001 kan delas upp i följande tre grupper med prioriterade åtgärder:

- Genomföra en konsekvensanalys ur ett jämställdhetsperspektiv av vissa politikområden där jämställdhetsperspektivet ännu inte integrerats.
- Samla in könsuppdelade uppgifter och systematiskt dela in all statistik över enskilda personer efter kön.
- I alla inbjudningar att lämna projektförslag och intresseanmälningar skall en hänvisning göras till gemenskapens jämställdhetspolitik och till att särskilt kvinnor uppmanas att lämna in projektförslag/intresseanmälningar eller att medverka till att sådana lämnas in.

Nya områden som kommissionen har valt ut som intressanta för integrering av jämställdhetsperspektivet är världshandel och globalisering (generaldirektoratet för handel), integrerad produktpolitik, i synnerhet avfallshantering (generaldirektoratet för miljö), den sociala integreringsprocessen (generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik) och asyl- och flyktingpolitiken (generaldirektoratet för rättsliga och inrikes frågor), i syfte att analysera vilka effekter politiken inom dessa områden har på män respektive kvinnor och att kartlägga hur man inom de olika aktiviteterna kan främja jämställdhet. En djupgående studie om kvinnans roll inom fiskerisektorn har genomförts (generaldirektoratet för fiske).

Stora framsteg har gjorts när det gäller att ta fram statistik. Eurostat har publicerat analyser av könsskillnader, t.ex. inom jordbrukssektorn, och utvecklat metoder för att dela upp uppgifterna från de nationella statistiska kontoren efter kön, t.ex. när det gäller asylsökande och flyktingar.

För att uppmuntra fler kvinnor att lämna in projektförslag eller medverka till att sådana lämnas in hänvisar generaldirektoraten för forskning och för informationssamhället till kommissionens jämställdhetspolitik i sina inbjudningar att lämna projektförslag och intresseanmälningar. Detta exempel har dock inte följts av så många andra tjänstegrenar som man hade hoppats på. Andra verktyg och metoder för att främja kvinnors deltagande i kommissionens finansierings- och stipendiesystem måste därför tas fram.

Ytterligare information om kontrollen och utvärderingen av genomförandet av 2001 års arbetsprogram kommer att offentliggöras i den årliga rapporten om jämställdheten i Europa som kommer ut i mars 2002.

III - Prioriterade åtgärder för 2002

Kommissionens arbetsprogram för jämställdhet 2002 bygger vidare på de framsteg som gjordes 2001. Det innehåller proaktiva åtgärder, dvs. integrering av ett jämställdhetsperspektiv i de politiska områdena, och reaktiva åtgärder, dvs. konkreta åtgärder för att förbättra situationen för det kön som missgynnas eller är underrepresenterat inom respektive politiska område. Arbetsprogrammet för jämställdhet inom kommissionens olika tjänstegrenar delas därför upp i följande två delar:

- Integrering av jämställdhetsperspektivet i politiska initiativ.
- Särskilda åtgärder för det kön som missgynnas eller är underrepresenterat inom ett visst politiskt område.

Förutom de särskilda politiska initiativ som anges i kommissionens arbetsdokument om arbetsprogrammet för jämställdhet för varje tjänstegren inom kommissionen⁶, skall följande prioriterade åtgärder genomföras av alla kommissionens avdelningar:

1. **Konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv** av vissa politikområden där jämställdhetsperspektivet ännu inte integrerats, t.ex. undersöka och i planeringen och genomförandet av politiken ta hänsyn till hur kvinnor respektive män påverkas av politik som på ytan verkar vara könsneutral. Detta kommer att göras som en del av **en föregående politisk analys och planering, vid genomförandet samt vid utvärderingen.**
2. Eftersom det krävs könsuppdelade uppgifter från de olika politikområdena för att planera och analysera politiken ur ett jämställdhetsperspektiv, skall varje avdelning engagera sig ytterligare för att **samla in könsuppdelade uppgifter och systematiskt dela in all relaterad statistik.** Samtliga tjänstegrenar skall **utarbета indikatorer** för att kunna bedöma vilka framsteg som görs i jämställdhetsarbetet inom det specifika politiska området.
3. Det finns fortfarande ett stort **behov av att öka medvetenheten** om jämställdhetsfrågor inom kommissionen, men också av att **utbilda** kommissionens anställda så att de kan bedöma hur kvinnor respektive män påverkas av politiska beslut och integrera ett jämställdhetsperspektiv i planeringen och genomförandet av politiken. Varje generaldirektorat och tjänstegren skall därför införa **utbildning om integrering av jämlikhetsperspektivet för tjänstemän på alla nivåer, och i synnerhet för personer i chefsställning.** Detta kan genomföras i form av särskilda kurser om jämställdhet eller integrering av jämställdhetsperspektivet, eller ingå i den allmänna utbildningen.

IV. - Jämn könsfördelning

Kommissionen har åtagit sig att uppnå en jämn könsfördelning, särskilt i kommittéer och expertgrupper, i enlighet med beslut 2000/407/EG av den 19 juni 2000⁷, som var en uppföljning av rådets rekommendation 1996 om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen⁸.

Kommissionens beslut om jämn könsfördelning i kommittéer och expertgrupper⁹ gäller redan inrättade och nya kommittéer och grupper inom kommissionen. Målet är att inget av könen skall utgöra mindre än 40 % av ledamöterna. För att uppnå detta mål kan man, särskilt när det gäller befintliga kommittéer och expertgrupper, utjämna könsfördelningen när ledamöter skall ersättas (eller när en ledamots mandat löper ut) genom att kräva att fyra personer, både män och kvinnor, föreslås till varje ledig post. Kommissionen kan utifrån detta förslag välja så att det blir en jämn könsfördelning i kommittéerna och expertgrupperna och samtidigt se till att de mest kvalificerade kandidaterna utses.

⁶ SEK(2001) 1992

⁷ Kommissionens beslut om jämn könsfördelning i kommissionens kommittéer och expertgrupper, EGT L 154, 27.6.2000, s. 34-35.

⁸ 96/694/EG: Rådets rekommendation av den 2 december 1996 om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen, EGT L 319, 10.12.1996 s. 11-15.

⁹ EGT L 154, 27.6.2000, s. 34-35.

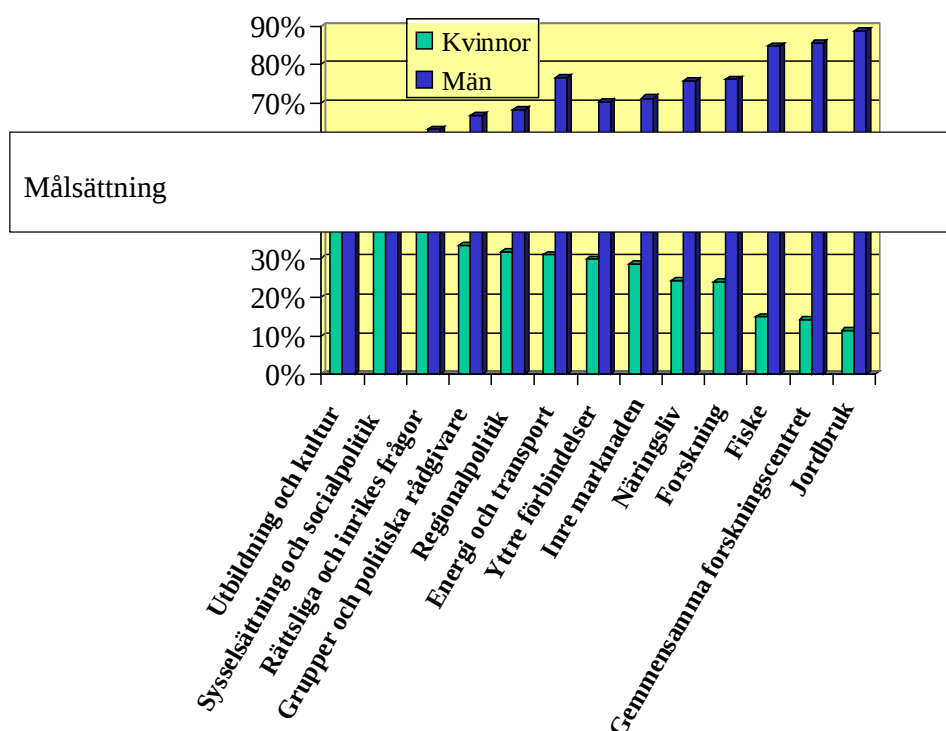
En första genomgång av vissa av kommissionens expertgrupper¹⁰ gjordes år 2000, och det visade sig att endast 13,5 % av ledamöterna var kvinnor. En andra genomgång gjordes 2001.

Denna genomgång 2001 omfattade kommissionens samtliga kommittéer och expertgrupper. I genomgången skilde man mellan ledamöter som utsetts av kommissionen och ledamöter som utsetts av medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter, intressegrupper, icke-statliga organisationer och andra organ som har representanter i kommissionens kommittéer och expertgrupper.

2001 var den genomsnittliga andelen kvinnor i samtliga kommittéer och expertgrupper i kommissionen 29 %. I de kommittéer och expertgruppen där kommissionen kunde utse ledamöter var 30,5 % kvinnor och i dem där kommissionen inte hade något inflytande över valet 28,6 %.

Resultaten av genomgången återspeglar kvinnors och mäns deltagande i respektive sektorer, t.ex. relativt hög kvinnlig representation inom utbildningssektorn och den sociala sektorn och högre representation av män i sektorer som jordbruk, fiske och forskning.

Denna genomgång visar en tydlig förbättring jämfört med tidigare uppgifter. Ansträngningarna måste dock fortsätta och även förstärkas i de sektorer där kvinnors deltagande hittills varit lågt. Framstegen kommer även i fortsättningen att övervakas som ett led i arbetsprogrammen inom ramstrategin för jämställdhet.

¹⁰ Expertgrupper som finansieras genom budgetpost A-7032.